

KEUJADIAN

Riwayat teucebta álam seumeusta

1 Nibak awaiphon, watée Po teu Allah geucebta álam seumeusta,^a ² bumoe nyoe gohlom meurupa, dan mantong kéng keueng hana meuteuntée. Laôt luwah nyang

meualon, habéh teutob peue-peue nyang na, dan saboh nyan seupôt hana deuh sapeue, teuma kuasa Po teu Allah ^b meugrak-grak ateueh ié. ³ Po teu Allah meufeureuman, "Beujeuet kheueh trang!" Laju na trang. ⁴ Po teu Allah galak that watée geukalon

^a *Nibak awaiphon, watée Po teu Allah ... álam seumeusta*, atawa Watée Po teu Allah phon that geucebta álam seumeusta, atawa Nibak awaiphon Po teu Allah geucebta álam seumeusta. ^b Lam basa Ibrani jeuet cit teuteujeumah teuma Roh Allah atawa dan angén nibak Po teu Allah atawa dan angén raya.
1:3: 2Kor. 4:6

nyan. Laju geupeu aséng trang nyan nibak seupôt,⁵ dan laju geuboh nan trang nyan "Uroe" dan seupôt nyan "Malam". Oh habéh malam, jiteuka kheueh beungoh. Nyan kheueh uroe nyang keuphon.

6-7 Oh lheueh nyan Po teu Allah meufureuman, "Beujeuet kheueh saboh kubah mangat jeuet teuweuek ié nyan dua bagian, dan teuteun ié nyan lam dua boh teumpat nyang aséng-aséng." Laju hainyan pih teujadi. Meunan kheueh Po teu Allah geupeu jeuet kubah nyang teupeu aséng ié nyang na dimiyueb kubah nyan nibak ié nyang na diateueh nyan.⁸ Kubah nyan geuboh nan "Langét". Malam habéh jiteuka kheueh beungoh, nyan kheueh uroe nyang keudua.

9 Oh lheueh nyan Po teu Allah meufureuman lom, "Bah kheueh ié nyang na dimiyueb langét ji ile ubak saboh teumpat, sampie tanoh deuh teukalon." Teuma hainyan pih teujadi. **10** Po teu Allah geuboh tanoh nyan "Darat", dan ié nyang meugumpôi nyan geuboh nan "Laôt". Dan Po teu Allah galak that watée geukalon hai nyan. **11** Po teu Allah meufureuman lom, "Bah kheueh tanoh jipeuteubiet meubagoe rupa seunaman, na kheueh jeunéh nyang jipeuhase aneuk dan jeunéh nyang jipeuhase boh-boh kayée." Teuma hainyan pih teujadi. **12** Meunan kheueh jeuet jih, tanoh laju jipeuteubiet meubagoe rupa seunaman. Dan Po teu Allah galak geukalon hai nyan. **13** Malam habéh jiteuka kheueh beungoh. Nyan kheueh uroe nyang keu lhée.

14-15 Oh lheueh nyan Po teu Allah meufureuman lom, "Beuna kheueh meubagoe rupa beunda trang di langét keu jipeutrang bumoe, keu jipeuaséng uroe ngon malam, dan keu teutunyok saát pon uroe, thon, dan uroe raya agama."^c Teuma hainyan pih teujadi.

16 Meunan kheueh Po teu Allah geupeujeuet bandua boh beunda trang nyang rayeuk, atranyan na kheueh mata uroe nyang jikuasa uroe, dan buleuen keu jikuasa malam; seulaén nibak nyan geupeujeuet teuma meubagoe rupa bintang. **17** Po teu Allah laju geukeubah beunda-beunda trang nyan ateueh langét keu jipeutrang bumoe,¹⁸ keu jikuasa uroe ngon malam, dan keuteupeu aséng uroe trang nibak seupôt. Dan Po teu Allah galak that watée geukalon hainyan.

19 Malam habéh, jiteuka kheueh beungoh. Nyan kheueh uroe nyang keupeuet.

20 Oh lheueh nyan Po teu Allah meufureuman, "Bah kheueh lam ié beuna meubagoe rupa makhluk udeb, dan di udara meubagoe rupa cicém po."²¹ Teuma Po teu Allah laju geucepta beulatang-beulatang rayeuk nyang udeb di laôt, dan mubagoe jeunéh makhluk nyang udeb lam ié, meunan cit meubagoe jeunéh cicém. Dan po teu Allah galak that watée geukalon hainyan. **22** Po teu Allah geubri beureukat ubak mandum nyan deungon cara geubri peurintah ubak makhluk nyang udeb lam ié mangat meu aneuëk cucoe dan peunoh lam ié laôt, dan ubak meubagoe cicém mangat meutamah le. **23** Habéh malam teuka kheueh beungoh. Nyan kheueh uroe nyang keulimong.

24 Oh lheueh nyan Allah meufureuman lom, "Bah kheueh bumoe jipeuna mubagoe jeunéh beulatang darat, nyang seu-iet dan nyang kleut, nyang rayeuk dan nyang ubit." Dan hainyan pih teujadi. **25** Meunan kheueh Po teu Allah geukalon mandum nyan dan Gobnyan galak geukalon nyan.

26 Oh lheueh nyan Po teu Allah meufureuman lom, "Jinoenyo tanyoe tapeujeut manusia nyang teuma jeuet lagée geutanyoe dan saban lagée geutanyoe. Jihnyan teuma jikuasa ateueh mandum eungkot, mandum cicém, dan banmandum beulatang nyang laén, bah kheueh nyang seu-iet meunan cit nyang kleut,^d bah kheueh nyang rayeuk meunan cit nyang ubit."²⁷ Meunan kheueh Po teu Allah geucepta manusia, dan geupeujeuet manusia nyan lagée Gobnyan keudroe. Geucepta awaknyan agam ngon inong.

28 Oh lheueh nyan geubri beureukat ubak awaknyan deungon geupeugah lagée nyoe "Meu aneuëk cucoe kheueh nyang le, mangat aneuëk cucoe gata jipeupeunoh ateueh bumoe nyoe dan jikuasa bumoe nyoe. Gata Ulôn bri tugaih gata useuha banmandum eungkot, mandum cicém, dan banmandum beulatang laén nyang kleut.²⁹ Keupeunajoh gata Ulôn bri keu gata meubagoe jeunéh seunaman nyang jipeuhase mubagoe jeunéh pade dan boh-boh kayée. **30** Teuma ubak mandum cicém dan beulatang kleut nyang laén, Ulôn bri naleueng dan sinaman nyang meuôn sibagoe peunajoh jih." Teuma hainyan pih teujadi. **31** Po teu Allah geukalon

^c Uroe raya agama atawa musém. ^d Saboh teujeumahan kuno: *beulatang nyang laén, bah kheueh nyang seu-iet meunan cit nyang kleut*; Ibrani: beulatang seu-iet dan bansigom bumoe.

peue-peue mantong nyang ka geupeujeuet nyan, dan Gobnyan galak lumpah na. Malam habéh dan teuka kheueh beungoh. Nyan kheueh uroe nyang keunam.

2 Teuma seuleusoe kheueh geucebta banmandum álam seumeusta. **2** Bak uroe nyang keutujoh Po teu Allah ka geupeuseuleusoe banmandum buet Geuh nyan, óh lheueh nyan laju Gobnyan geupiôh. **3** Teuma geubri kheueh beureukat keu uroe nyang keutujoh nyan dan geupeujeuet uroe nyan sibagoe uroe nyang khusos, sabab bak uroe nyan Allah geupiôh óh ka lheueh geupeuseuleusoe mandum buet Gobnyan. **4** Nyan kheueh riwayat teucebta álam seu-meusta.

Taman Eden

Watée TUHAN Allah geupeujeuet álam seumeusta, **5** gohlor na bijéh nyang ka meutarôk dan gohlor na seunaman ateueh rhueng bumoe, sabab Allah gohlor geupeutreun ujeuen dan gohlor na ureuëng nyang pubuet tanoh nyan. **6** Teuma ié ka jipeuphon teubiet nibak miyueb dan laju ji-ile ateueh bumoe.

7 Óh lheueh nyan TUHAN Allah laju geucok bacut tanoh, tanoh nyan laju geupeugét lagée sidroe manusia,^e óh lheueh nyan laju geuyueb nafáh jih lam ruhuéng idong mangat udeb; óh lheueh nyan udeb kheueh manusia nyan.

8 Óh ka lheueh nyan TUHAN Allah geupeugét teuma taman di Eden, disiblaih utimu, lam taman nyan laju geukeubah manusia nyang ka lheueh geupeujeuet nyan. **9** TUHAN Allah laju geupeutimoh meubagoe rupa bak kayée nyang gét-gét, nyang jipeuhase boh kayée nyang gét. Bak teungoh taman timoh kheueh bak kayée nyang teubri udeb, dan bak kayée nyang jibri peungeutahuan keuhai nyang brok ngon nyang jeuhet.^f

10 Na saboh krueng ié ji-ile nibak Eden, jipeubasah taman nyan; dan diluwa Eden krueng nyan meucabeueng peuet boh cabeueng. **11** Nyang phon nan jih Pison; krueng nyan ji-ile jikeulileng tanoh Hawila. **12** Nibak teumpat nyan na meuteumé méuh aseuli meunan cit deungan reumpah-reumpah nyang mangat bée nyang payah that

meuteumé, meunan cit deungan batée-batée peumata. **13** Krueng nyang keudua nan jih Gihon; ié jih ji-ile jikeulileng tanoh Kus.^g **14** Krueng nyang keulhée nan jih Tigris ji-ile siblaih utimu Asyur. Dan Krueng nyang keu peuet nan jih Efrat.

15 Óh lheueh nyan TUHAN Allah laju geukeubah manusia nyan di taman Eden mangat jipeubuet dan jipeulara taman nyan. **16** Allah meufeureuman ubak manusia nyan, "Gata jeuet gata pajoh peue-peue mantong boh kayée nyang na lam taman nyoe, **17** nyang hán jeuet gata pajoh na kheueh nibak kayée nyang jibri peungeutahuan keuhai nyang gét dan nyang jeuhet. Boh kayée nyan hana jeuet gata pajoh; meunyoe gata pajoh cit, gata pasti maté bak uroe nyan cit teuma."

18 Óh lheueh nyan TUHAN Allah meufeureuman lom, "Hana gét manusia udeb keudroe. Ulôn teuma Lôn peujeuet rakan keujih nyang sisuai mangat jeuet keupeabantu jihnyan." **19** Teuma Gobnyan laju geucok tanoh bacut dan geupeugét laju mubagoe jeunéh beulatang darat dan beulatang nyang po di manyang. Banmandum nyan geuba lé Po teu Allah ubak manusia nyan mangat geukalon peue nan jih nyang gét teuboh keu nan beulatang-beulatang nyan. Nyan kheueh asaiphon beulatang di darat dan di manyang ka meuteumé nan jih maséng-maséng. **20** Meunan kheueh manusia nyan geubri nan ubak beulatang bah kheueh nyang na udeb di darat meunan cit nyang udeb di manyang. Teuma lamkawan beulatang nyan hana meusaboh pih nyang jeuet geucok keurakan dan nyang jeuet keu peubantu gobnyan.

21 Dan TUHAN Allah laju geupeuh manusia nyan sampoe teungét lagée ureuëng pangsan, teungoh mangat that teungét manusia nyan, TUHAN Allah laju geupeuteubiet sikrék tuleueng rusôk manusia nyan, inciek luka nyan laju geutôb ngon asoe. **22** Nibak tuleueng rusôk nyan lé TUHAN Allah laju geupeujeuet sidroe ureuëng inong, óh lheueh nyan laju geuba lé Allah ubak manusia nyan. **23** Dan jipeugah kheueh lé manusia nyan,

"Nyoe pat jih, ureuëng nyang saban lagée ulôn –

^e tanoh, ... manusia Kheun "manusia" dan "tanoh" lam basa Ibrani na su jih saban. ^f peungeutahuan keuhai nyang brok ngon nyang jeuhet atawa peungeutahuan keuhai meubagoe-bagoe. ^g Kus (di Mesopotamia); atawa Sudan.

2:2: Ibr. 4:4, 10 **2:2-3:** Keu. 20:11 **2:7:** 1Kor. 15:45 **2:9:** Why. 2:7, 22:2, 14

tuleueng nibak tuleueng lôn, dan asoe nibak asoe lôn.

Ulôn boh nan jihnyoe inong, sabab jihnyan teucok nibak ureuëng agam.”^h

24 Nyang kheueh sabab jih ureuëng agam jitenggai ma ngon yah jih, dan meusaboh ngon peurumoh jih, laju bandua jihnyan ka jeuet keusaboh.

25 Ureuëng agam ngon ureuëng inong nyan teulon, teuma nibak awaknyan hana meurasa malée.

Manusia jilawan Allah

3 Uleue na kheueh beulatang nyang paleng lisek meunyoe teubandeng ngon beulatang-beulatang laén nyang geucebta lé TUHAN Allah. Uleue nyan jitanyong bak ureuëng inong nyan, ”Peu kheueh biet-biet Allah geutam gatanyoe mangat bék awaknyoe pajoh mubagoe rupa boh kayée nyang na lam taman nyoe?”

2 ”Kamoe jeuet kamoe pajoh banmandum boh kayée nyang na lam taman nyoe,” jaweueb ureuëng inong nyan, **3** ”nyang hán jeuet kamoe pajoh na kheueh boh bak kayée nyang na bak teungoh-teungoh taman nyoe. Allah geutam bak kamoe mangat bék kamoe pajoh boh kayée nyan, bék teuk án kamoe pajoh boh kayée nyan kamoe mat mantong pih hán jeuet; meunyoe hainyan teutab kamoe peubuet, kamoe teuma maté.”

4 Jijaweueb lé uleue nyan, ”Nyan hana beutôi; gatanyoe hana maté. **5** Allah geupeugah lagée nyan sabab Gobnyan geuteupeue meunyoe gata pajoh cit boh kayée nyan, pikeran gata laju teuhah; gata teuma jeuet lagée Po teu Allahⁱ dan gata tateupeue peue nyang gét dan peue nyang jeuhet.”^j

6 Ureuëng inong nyan laju jikalon bawa bak kayée nyan lagak that, dan boh kayée nyan leumah jih mangat that meunyoe teupajoh. Dan laju teupike lam até jih pakriban gét jih meunyoe jeuet keu ureuëng árif. Ngon sabab nyan laju jipot boh kayée nyan, laju jipajoh, jibri cit ubak lakoe jih, dan di po lakoe pih laju jipajoh. **7** Hana treb óh ka lheueh jipajoh boh kayée nyan, pikeran awaknyan teubuka dan awaknyan barô kheueh jitée droe bawa awaknyan teulon

hana meupeukayan. Sabab nyan kheueh awaknyan laju jitôb tuboh droe jih maséng-maséng ngon ôn ara nyang ka awaknyan manyuem.

8 Óh ka seupôt uroe teudeungoe bak awaknyan TUHAN Allah teungoh geujak-jak lam taman, dan awaknyan pih laju jimusöm dilikot-likot bak kayée mangat bék geungeng lé TUHAN. **9** Dan TUHAN Allah laju geutawök ubak ureuëng agam nyan, ”Dipat kheueh gata?”

10 Jijaweueb lé ureuëng agam nyan lagée nyoe, ”Na ulôn deungoe Droeneueh na lam taman; ulôn teumakot, nyang kheueh sabab jih ulôn musöm sabab ulôn teulon hana meupeukayan.”

11 ”Soe nyang peugah bak gata bahwa gata teulon?” Allah geutanyong lom, ”Peu kheueh ka gata pajoh boh kayée nyang Ulôn tam bak gata nyan?”

12 Jijaweueb lé ureuëng agam nyan, ”Ureuëng inong nyang Droeneueh bri keu ureuëng nyang peungon ulôn, jih kheueh nyang bri boh kayée nyan keu ulôn, dan laju lôn pajoh boh kayée nyan.”

13 TUHAN Po teu Allah laju geutanyong bak ureuëng inong nyan, ”Keupeue gata peubuet lagée nyan?”

Jaweueb ureuëng inong nyan, ”Ulôn ka jipeungéut lé uleue, sampoe ulôn pajoh boh kayée nyan.”

Allah geupeu rhot huköman

14 Óh lheueh nyan TUHAN Allah geupeugah ubak uleue nyan, ”Gata teuma teuhuköm sabab buet gata nyan; nibak beulatang peue mantong nyang laén, nyang keunong kutok na kheueh gata nyang harôh gata tanggong kutokan nyoe: Phon saát nyoe gata teuma gata meu-éue ngon pruet gata, dan gata pajoh abée siumu udeb gata. **15** Gata ngon ureuëng inong nyan sabe meu-musoh, keuturonan inong nyan dan keuturonan gata sabe jimeumusoh. Keuturonan inong nyan teuma jipeurumok ulée gata, dan gata teuma gata kab tumet awaknyan.”

16 Dan TUHAN laju meufeureuman bak ureuëng inong nyan, ”Ulôn teuma Lôn tamah sakét ubak gata watée gata mume dan sampoe bak watée gata peulahé aneuëk. Teuma bahpi lagée nyan, gata teutab man-

^h Lam basa Ibrani haba keu ureuëng *agam* na kheueh ISH, dan gaba keu ureuëng *inong* na kheueh ISHA. ⁱ Po teu Allah, atawa ilah-ilah. ^j tateupeue peue nyang gét dan peue nyang jeuhet; atawa tateupeue peue-peue mantong. **2:24:** Mat. 19:5, Mrk. 10:7-8, 1Kor. 6:16, Ef. 5:31 **3:1:** Why. 12:9, 20:2 **3:13:** 2Kor. 11:3, 1Tim. 2:14 **3:15:** Why. 12:17

tong beureuhi keu lakoe gata, dan gata teutab gata tundok ubak lakoe.”

17 Dan ubak ureuëng agam nyan TUHAN meufeureuman lagée nyoe, ”Sabab gata tadeungoe peue nyang jipeugah lé peurumoh gata boh kayée nyang ka Ulôn tam bék gata pajoh ka gata pajoh. Sabab buet gata nyan, teukutok kheueh tanoh. Gata harôh meukeureuja brat siumu udeb gata mangat tanoh nyoe na hase keu peunajoh gata. **18** Tamah meuduro teuma jipeuhase lé tanoh nyoe keu gata, dan seunaman nyang timoh keudroe teuma jeuet keupeunajoh gata. **19** Gata teuma tamabuet ngon reuoh reuah sampoe meu-reuoh keu gata peusaneut tanoh nyoe sampoe na hase, sampoe gata gisa ubak tanoh, sabab nibak tanoh gata teupeujeuet. Gata teupeujeuet nibak tanoh dan teuma tawoe ubak tanoh.”

20 Nabi Adam^k geuboh nan peurumoh geuh nyan Siti Hawa,^l kareuna ureuëng inong nyan jeuet keu ma banmandum umat manusia. **21** Dan TUHAN Allah laju geupeugét peukayan nibak kulét beulatang keu Nabi Adam dan siti Hawa, óh lheueh geupeugét peukayan nyan laju geupeusok bak awaknyan.

Nabi Adam dan Siti Hawa geu-use nibak taman Eden

22 TUHAN Allah meufeureuman, ”Jinoenyoe manusia ka jeuet lagée geutanyoe dan kana iéuleumé peungeutahuan keuhai nyang gét dan nyang jeuhet. Ngon lagée nyan peureulée that teutam bék jipajoh boh kayée nyang teubri udeb, mangat jihnyan hana udeb siumu masa.” **23** Dan TUHAN Allah laju geu use manusia nyan nibak lam taman Eden dan geuyue laju ubak awaknyan mangat jimabuet bak tanoh teumpat asai jihnyan. **24** Óh lheueh nyan, disiblaiah utimu taman nyan nibak keue pintoe rot tamong, TUHAN Allah laju geukeubah kerub-kerub,^m dan sikrék peudeueng meu apui nyang meu-puta jeub-jeub sagoe, keu jijaga rot jak ubak bak kayée nyang jibri udeb nyan. Deungon lagée nyan, hana meusidroe pih jeuet jitamong dan jipeurab bakbinéh bak kayée nyan.

ISBN 979-463-066-7

IBS 10;ACEH;TACEV-063P;5M-1997

Old and New Testament
in Today's Aceh Version

^k *Nabi Adam*: Nan nyoe lam basa Ibrani na kheueh ”umat manusia”. ^l *Siti Hawa*: Nan nyoe lam basa Ibrani na kheueh teudeungoe jih lagée haba nyang makna jih ”keu-udeban”. ^m *Kerub*: Golongan malaikat nyang jigamba sibagoe makhluk meusayeuk dan teupeulambang keuhai teuka Po teu Allah dan keuagongan Gobnyan. ⁿ *Kain*: Nan nyoe lam basa Ibrani makna jih ”meuteumé”. ^o *pasti gata teuseungeh* atawa; pasti Ulôn teurimong peuseumahan gata. ^p *padub-padubboh teujeumahan kuno*: *Jak tanyoe u lampôh*. Teks Ibrani hana tutoe haba nyang lagée nyoe.

3:17-18: Ibr. 6:8 **3:22:** Why. 22:14 **4:4:** Ibr. 11:4 **4:8:** Mat. 23:35, Luk. 11:51, 1Yah. 3:12 **4:10:** Ibr. 12:24